

*„Reikia išvilioti pabaisą iš jos slėptuvės, —
pasakė Beždžionė, —
tačiau turime būti tikri, kad laimėsime kovą.“*

— Wu Cheng'en
Beždžionių karalius: Kelionė į Vakarus, 1500–1582

Visą dieną stebiu tą mergaitę.

Ji nerodo jokių ženklų, kad būtų atkreipusi dėmesį į mane, nors mano išsinuomotas automobilis aiškiai matomas nuo gatvės kampo, kur ji su kitais paaugliais susirinko šią popietę leisti laiko taip, kaip jį leidžia nuobodžiaujantys vaikai. Ji atrodo jaunesnė už kitus galbūt dėl to, kad yra azijietė, smulkutė kaip septyniolikos, mergaitė lyg smilgelė. Jos juodi plaukai nukirpti trumpai kaip berniūkščio, o mėlynai džinsai apspurę ir suplyšę. Ne dėl to, kad nori atrodyti madinga, tai skurdaus gyvenimo gatvėse rezultatas. Ji užsitraukia cigaretę ir išpučia dūmų kamuolį su gatvinio vaiko abejingumu, kuris netinka prie jos išblyškusio veido ir švelnių kuniškų bruožų. Ji ganėtinai daili, tad patraukia alkanus dviejų praeinančių vyrų žvilgsnius. Mergina pastebi tuos žvilgsnius ir įžūliai, be baimės, įsispitrija į vyrus, tačiau lengva būti bebaime, kai pavojus tėra abstraktus. Įdomu, kaip ši mergaitė reaguotų susidūrusi su rimta grėsme, pagalvoju. Kovotų ar pasiduotų? Aš noriu žinoti, iš kokio ji molio drėbta, bet dar neturėjau progos jos išmėginti.

Vakarėjant paaugliai ima skirstytis. Iš pradžių dingsta vienas, pakui kitas. San Fransiske netgi vasaros naktys gana vėsios, tad tie, kurie dar liko, tvirčiau įsisupa į megztukus ir švarkus, glaudžiau su-

siburia, prideddami vienas kitam cigaretes, mėgaudamiesi trumpalaikie liepsnos kaitra. Tačiau šaltis ir alkis galiausiai išvaiko ir paskutinius; lieka tik mergaitė, kuri neturi kur eiti. Ji pamojuoja nueinantiems draugams ir kurį laiką stoviniuoja viena, tarsi kažko lauktų. Paskiau, gūžtelėjusi pečiais, pasitraukia nuo gatvės kampo ir susikišusi rankas į kišenės patraukia manęs link. Praeidama pro automobilį nė nedirsteli į mane, žiūri tiesiai prieš save, o jos žvilgsnis sutelktas ir įtemptas, tarsi mintyse nagrinėtų kažkokią dilemą. Galbūt svarsto, kur šįvakar susimedžioti vakarienę. O galbūt apie ką nors svarbesnio. Apie savo ateitį. Išlikimą.

Mergaitė veikiausiai nė neįtaria, kad ją seka du vyrai.

Vos tik ji praeina pro mano automobilį, aš pastebiu juos, išnyrančius iš skersgatvio. Atpažįstu — tie patys, kurie spoksojo į ją. Praeidamas pro mano automobilį, sekdamas paskui ją, vienas iš vyrų pro priekinį stiklą pasižiūri į mane. Žvilgsnis skubotas, tik įsitikinti, jog nekeliu grėsmės. Tai, ką jis pamato, nesukelia jokio įtarimo, ir jis su savo draugužiu nužingsniuoja tolyn. Jie juda tarytum užtikrinti grobuonys, kokie iš tikrųjų ir yra, sėlinantys paskui silpnėsę auką, kuri tikrai nepajėgtų apsiginti.

Aš išlipu iš automobilio ir nuseku įkandin. Taip, kaip jie seka paskui mergaitę.

Ji pasuka į rajoną, kur stūkso daug tuščių pastatų, kur šaligatviai nubarstyti butelių šukėmis. Mergina neatrodo būgštaujanti ar dvejojanti, atrodo, ši teritorija jai pažįstama. Ji nė karto neatsigręžia, ir aš pagalvoju, kad arba ji nutrūktgalviškai rizikuoja, arba apskritai nieko nenučiuokia apie pasaulį nei apie tai, ką jis gali padaryti tokioms mergaitėms kaip ji. Įkandin pėdinantys vyrai irgi nesidairo. Net jei ir pastebėtų mane — o tai neįmanoma — neišvystų nieko, ko reiktų bijoti. Niekas niekada neišvysta.

Kitame kvartale mergaitė pasuka į dešinę ir dingsta už durų.

Aš pasislepiu šešėliuose ir stebiu, kas bus toliau. Vyrai, aptarinėdami strategiją, stabteli gatvėje prie namo, į kurį ką tik įžengė mergaitė. Tada jie irgi įeina į pastatą.

Nuo šaligatvio nužvelgiu lentomis užkaltus langus. Tai tuščias sandėlis, ant kurio kabo iškaba ĮEITI DRAUDŽIAMA. Bet durys vis dėlto praviros. Įsėlinu į vidų, į tokią tirštą tamsą, kad turiu stabtelėti ir leisti apsiprasti akims; tuo metu kliaujuosi savo kitais pojūčiais, kad pajusčiau tai, ko negaliu matyti. Išgirstu, kaip sugirgžda grindys. Užuožiu degančios žvakės kvapą. Pamatau silpną švieselę už durų kairėje. Paslapčia pažvelgiu į už jų esantį kambarį.

Mergaitė klūpo prie laikinai suręsto palaikio staliuko; jos veidą apšviečia virpanti vienos žvakės šviesa. Aplinkui matyti ir kiti laikino gyvenimo požymiai: miegmaišis, maisto skardinės ir maža turistinė viryklė. Šio būsto gyventoja galynėjasi su nepaklusniu skardinių atidarytuvu ir nemato dviejų vyrų, besitartinančių jai iš už nugaros.

Vos tik perspėjamai kvėpteliu, mergaitė skubiai atsigręžia į įsibrovėlius. Jos rankoje tik atidarytuvas, menkas ginklas prieš du stambius vyrus.

— Čia mano namai, — taria ji. — Nešdinkitės.

Aš jau ketinau įsikišti, bet sustojau ir ėmiau stebėti, kas bus toliau. Norėjau pamatyti, ko verta ši mergaitė.

Vienas iš vyrų nusijuokia.

— Mes tik užsukome pasisvečiuoti, mieloji.

— Ar aš jus kviečiau?

— Man atrodo, tau praverstų draugija.

— O man atrodo, tau praverstų smegenys.

Nelabai išmintingas būdas atsikratyti nekviestų svečių, pagalvoju. Dabar jų geidulys susimaišys su pykčiu, o tai pavojingas derinys. Bet mergina stovi visiškai ramiai ir visiškai rami, rankoje laiky-

dama tą apgailėtiną virtuvinį įrankį. Kai vyrai puola į priekį, aš jau ant pirštų galų, pasirengiu šuoliui.

Ji metasi pirmoji. Tik šuolis, ir jos pėda dusliai atsimuša vienam vyrui į krūtinkaulį. Smūgis nelabai elegantiškas, bet veiksmingas, išibrovėlis susiėmęs už krūtinės susvirduliuoja, tarsi nepajėgtų įkvėpti. Antrajam net nespėjus sureaguoti, ji jau skrieja prie jo ir suvaro į galvą atidarytuvą. Jis suvaitoja ir atsitraukia.

Darosi įdomu.

Pirmasis vyras, jau atsitokėjęs, prišoka prie jos ir taip stipriai trenkiasi, kad jie abu pargriūna ant grindų. Ji spardosi ir kumščiuoja jo žandikaulį. Bet, apimtas įniršio, vyras nebejaučia skausmo; jis riaumodamas užgula ją ir prispaudžia savo svoriu.

Dabar atsikvoši ir antrasis. Sugriebęs ją už riešų, jis prispaudžia juos prie grindų. Jaunystė ir patirties stoka įstūmė į bėdą, su kuria ji vargiai susitvarkys. Nors įnirtingai priešinasi, mergaitė dar žalia ir nepatyrusi, ir netrukus atsitiks tai, kas neišvengiama. Pirmasis vyras atsega jos džinsus ir nutraukia nuo siaurų klubų. Jis akivaizdžiai susijaudinęs, kelnės išsipūtusias. Akimirka, kai vyras pažeidžiamiausias.

Jis manęs neišgirsta. Vieną sekundę atsisega užtrauktuką, kitą jau guli ant grindų sutraiškytu žandikauliu ir byrančiais iš burnos dantimis.

Antrasis vos spėja paleisti mergaitės rankas ir pašokti, bet jis nėra pakankamai vikrus. Aš esu tigras, o jis tik gremėzdas buivolos, kvailas ir bejėgis prieš mano kirčius. Jis klykdamas susmunka ant grindų; sprendžiant iš groteskiško jo rankos išlinkio, kaulas lūžo į dvi dalis.

Pripuolu prie mergaitės ir pastatau ją ant kojų.

— Tu sveika?

Ji užsisega džinsus ir įsistebeilija į mane.

— Kas *tu*, po galais?

— Apie tai vėliau. Dabar eime! — paliepiu.

— Kaip tu taip mikliai juos sutvarkei?

— Nori išmokti?

— Taip!

Pasižiūriu į du dejuojančius ir besiraitančius prie mūsų kojų vyrus.

— Tai štai pirmoji pamoka: žinok, kada bėgti. — Stumteliau ją durų link. — Tai reiškia — dabar.

Stebiu ją valgančią. Kaip tokia smulki mergaitė, ji turi vilko apetitą, be vargo praryja tris paplotėlius su vištiena, dubenį pakepintų pupų ir didelę stiklinę kokakolos. Ji norėjo meksikietiško maisto, tad mes sėdime kavinėje, kur groja *mariachi*, o sienos išpuoštos akį režiančiais šokančių senjoritų paveikslais. Nors mergaitės bruožai kiniški, ji aiškiai amerikietė — nuo trumpų plaukų iki apiplyšusių džinsų. Storžievė laukinė būtybė iššliurpia paskutinį kokakolos gurkšnį ir ima garsiai triaukšti ledo kubelius.

Imu abejoti, ar verta su ja prasidėti. Jai jau per daug metų, kad išmokytum, pernelyg laukinė, kad sutramdytum. Turėčiau paleisti atgal į gatvę, jei ji to nori, ir surasti kitą būdą. Bet tuomet pastebiu randus ant jos krumplių ir prisimenu, kaip viena pati vos nesutvarkė tų dviejų vyrų. Ji iš prigimties gabi ir bebaimė — tai du dalykai, kurių negalima išmokyti.

— Ar prisimeni mane? — klausiu.

Mergaitė pastato stiklinę ir suraukia kaktą. Man pasirodo, jog akimirką jos akyse blyksteli prisiminimai, bet greitai išnyksta. Ji papurto galvą.

— Tai buvo seniai, — sakau. — Prieš dvylika metų. — Visa amžinybė tokiai jaunai mergeitei. — Tu buvai maža.

Ji gūžteli pečiais.

— Nenuostabu, kad neprisimenu tavęs.

Ji įkiša ranką į švarkelio kišenę, išsitraukia cigaretę ir ruošiasi prisidegti.

— Tu terši savo kūną.

— Tai mano kūnas, — atkerta ji.

— Ne, jei nori mokytis. — Ištiesiu per stalą ranką ir ištraukiu cigaretę. — Jei nori mokytis, turi pakeisti požiūrį. Turi išmokti rodyti pagarbą.

Ji prunkšteli.

— Kalbi kaip mano motina.

— Aš pažinojau tavo motiną. Bostone.

— Ji mirė.

— Žinau. Praeitą mėnesį gavau jos laišką. Ji papasakojo, kad serga ir jai likę mažai laiko. Todėl aš ir čia.

Nustembu, kai mergaitės akyse pasirodo ašaros, ir ji paskubomis nususuka, tarsi gėdytūsi atskleisti savo silpnumą. Tačiau tą akimirką, prieš jai paslepiant akis, prisimenu savo dukterį, kuri buvo jaunesnė už šią mergaitę, kai netekau jos. Mano akis gelia ašaros, bet aš nebandau jų slėpti. Sielvartas padarė mane tuo, kas esu. Išgrynintas skausmas išgalando ryžtą ir išryškino tikslą.

Man reikia šios mergaitės. Matau, jai irgi reikia manęs.

— Užtrukau kelias savaites, kol suradau tave, — sakau jai.

— Globos namai užkniso. Man geriau pačiai tvarkytis.

— Jei dabar tave pamatytų motina, jai širdis plyštų.

— Ji niekada neturėjo man laiko.

— Gal todėl, kad dirbo dviejuose darbuose, stengdamasi išmaitinti tave? Nes niekuo negalėjo pasikliauti, tik savimi?

— Mama leidosi trypiama. Nė karto nemačiau, kad ji už ką nors kovotų. Net už mane.

— Ji bijojo.

— Ji buvo bestuburė.

Aš pasilenkiu į priekį; mane įsiutino šis nedėkingas vaikiūkštis.

— Tavo vargšė motina neapsakomai kentėjo. Viskas, ką ji darė, buvo dėl tavęs. — Su pasibjaurėjimu sviedžiu jai cigaretę. Ne tokia mergaitė tikėjausi rasti. Galbūt stipri ir bebaimė, tačiau ji nejaučia jokios vaiko pareigos savo mirusiems motinai ir tėvui, nepaiso šeimos garbės. Neturėdami ryšių su protėviais, mes esame tik vienišos dulkelės, žarstomos ir plaikstomos pavėjui, nieko neturinčios ir niekam nepriklausančios.

Aš sumoku už jos valgį ir atsistaju.

— Tikiuosi, vieną dieną atrasi savyje išminties suvokti, ką tavo motina paaukojo dėl tavęs.

— Tu išeini?

— Aš nieko negaliu tavęs išmokyti.

— Taip, ir kodėl turėtum norėti? Kodėl išvis manęs ieškojai?

— Maniau, tu būsi kitokia. Tokia, kurią galėčiau išmokyti. Tokia, kuri man padėtų.

— Ką nors padaryti?

Nežinau, kaip atsakyti į jos klausimą. Kurį laiką iš restorano garsiakalbių sklinda vieninteliai metaliniai *mariachi* muzikos garsai.

— Ar tu prisimeni savo tėvą? — klausiu. — Ar prisimeni, kas jam nutiko?

Ji niūriai žiūri į mane.

— Tai štai koks reikalas, ar ne? Todėl ir ieškojai manęs. Nes mano motina tau apie jį parašė.

— Tavo tėvas buvo geras žmogus. Jis mylėjo tave, o tu užtraukei jam gėdą. Užtraukei gėdą abiem savo tėvams. — Aš padedu priešais ją krūvelę grynujų. — Čia jų atminimui. Palik gatvę, grįžk į mokyklą. Ten bent jau nereikės muštis su nepažįstamais vyrais.

Nusisuku ir išeinu iš restorano.

Po kelių sekundžių ji išbėga pro duris ir ima vytis mane.

— Palauk! — šaukia ji. — Kur eini?

— Grįžtu namo, į Bostoną.

— Aš prisimenu tave. Manau, žinau, ko tu nori.

Aš sustoju ir pažiūriu į ją.

— *Tu* irgi turėtum to norėti.

— Ką turiu daryti?

Nužvelgiu ją nuo galvos iki kojų, matau jos liesus pečius ir tokius siaurus klubus, kad ant jų vos laikosi džinsai.

— Svarbiausia ne tai, ką turi daryti, — atsakau. — Svarbiausia tai, kuo reikia *būti*. — Lėtai prisiartinu prie jos. Iki šios akimirkos ji neturėjo pagrindo bijoti manęs, o ir kodėl turėtų? Aš juk tik moteris. Bet kažkas mano akyse priverčia ją atsitraukti.

— Tu bijai? — švelniai klausiu.

Ji atkiša smakrą ir demonstratyviai drąsiai atsako:

— Ne. Nebijau.

— O turėtum.

Po septynerių metų

— Esu daktarė Mora Ailz, pavardė rašoma A-i-l-z. Teismo medicinos patologė, dirbu Masačusetso valstijos Medicinos ekspertų biure.

— Prašom informuoti teismą apie savo išsilavinimą ir kvalifikaciją, daktare Ailz, — tarė Safolko apygardos prokuroro padėjėja Karmela Agilar.

Atsakydama į klausimą, Mora žiūrėjo tik į prokuroro padėjėjos veidą. Daug lengviau susikoncentruoti į neutralų Agilar veidą, nei matyti piktus kaltinamojo ir jo šalininkų žvilgsnius; teisme jų buvo keli tuzinai. Agilar, rodės, nė nepastebėjo ar net nekreipė dėmesio, kad teismas vyksta priešišškai nusiteikusios auditorijos akivaizdoje, tačiau Mora tą priešiškumą jautė ypač aštriai; didelė dalis susirinkusiųjų buvo teisėsaugos institucijų pareigūnai ir jų draugai. Tai, ką pasakys Mora, jiems tikrai nepatiks.

Kaltinamasis buvo Bostono policijos pareigūnas Veinas Brajenas Grafas, kampuoto veido ir plačių pečių — tikras Amerikos didvyrio įvaizdis. Susirinkusieji palaikė Grafa, o ne auką, vyrą, kuris prieš šešis mėnesius sumuštas ir sulaužytas atsidūrė ant Moros skrodimų stalo. Žmogų, kurio kūno niekas neatsiėmė ir negedėjo. Žmogų, kuris dvi valandas prieš savo mirtį įvykdė mirtiną nuodėmę — nušovė policijos pareigūną.

Mora, vardydama savo biografijos faktus, jautė, kaip susirinkusiųjų žvilgsniai, karšti kaip lazeriai, degina jai veidą.

— Baigiau Stanfordo universitetą, įgijau antropologijos bakalauro laipsnį, — tarė ji. — Po to studijavau Kalifornijos universiteto Medicinos fakultete, ten baigiau ir penkerių metų patologijos rezidentūrą. Esu ir anatinės, ir klinikinės patologijos kvalifikuota specialistė. Baigusi rezidentūrą, dvejus metus mokiausi ir dirbau Kalifornijos universiteto Los Andželo teismo medicinos patologijos skyriuje.

— Ir turite licenciją dirbti šioje srityje?

— Taip, ponai. Bendrosios ir teismo medicinos patologijos srityje.

— Kur dirbote prieš pradėdama darbą Medicinos ekspertų biure čia, Bostone?

— Septynerius metus dirbau patologe Medicinos ekspertų biure San Fransiske, Kalifornijoje. Taip pat dėčiau Patologijos klinikoje Kalifornijos universitete. Turiu licencijas dirbti tiek Masačusetse, tiek Kalifornijoje.

Ji pateikė daugiau informacijos, nei buvo prašyta, ir Agilar susiraukė, nes Mora suardė jos iš anksto paruoštų klausimų tvarką. Mora ne kartą buvo liudijusi teisme ir tiksliai žinojo, ko bus klausama, todėl jos atsakymai buvo tokie pat automatiški. Kur mokėsi, koks jos darbo pobūdis, ar ji turinti teisę liudyti šioje byloje.

Pasibaigus formalumams, Agilar pagaliau perėjo prie esmės.

— Ar praėjusį spalį *jūs* atlikote asmens, vardu Fabianas Diksonas, skrodimą?

— Taip, aš, — atsakė Mora.

Atsakymas buvo trumpas ir dalykiškas, tačiau ji pajuto, kaip teismo salėje įtampa tučtuojau padidėjo.

— Papasakokite mums, kaip pas jus atsidūrė ponas Dikso-

nas. — Agilar stovėjo įsmeigusi akis į Morą, tarsi sakytų: *nekreipk į kitus dėmesio. Tiesiog žiūrėk į mane ir vardyk faktus.*

Mora išsitiesino ir pradėjo kalbėti pakankamai garsiai, kad ją girdėtų sėdintieji salėje.

— Mirusysis — dvidešimt ketverių vyras aptiktas nereaguojantis ant užpakalinės sėdynės viename iš Bostono policijos patrulių automobilių. Tai atsitiko praėjus maždaug dvidešimčiai minučių po to, kai buvo suimtas. Greitosios pagalbos automobiliu jis buvo nugabentas į Masačusetso ligoninę ir Priėmimo skyriuje konstatuota jo mirtis.

— Ir taip jis pateko pas jus?

— Taip. Paskui jis buvo pervežtas į mūsų lavoninę.

— Papasakokite teismui, kaip atrodė ponas Diksonas, kai pirmą kartą jį pamatėte.

Pro Moros ausis neprasprūdo, kad Agilar vadino mirusįjį pavarde. Ne *kūnu* ar *mirusiuoju*. Taip ji priminė teismui, kad aukos tapatybė buvo žinoma: vardas, veidas ir gyvenimas.

Mora atsakė pasekdama jos pavyzdžiu.

— Ponas Diksonas buvo geros formos, vidutinio ūgio ir svorio; pas mus jis pateko tik su medvilninėmis trumpikėmis ir kojinėmis. Kiti drabužiai buvo nuvilkti bandant jį gaivinti Priėmimo skyriuje. Prie jo krūtinės tebebuvo pritvirtinti elektrokardiografo elektrodai, o kairėje rankoje buvo likęs kateteris...

Mora nutilo. Toliau bus sunkiau. Nors ji vengė žiūrėti į sėdintuosius salėje ir kaltinamąjį, žinojo, kad jų akys įsmeigtos į ją.

— Kokios būklės buvo kūnas? Kaip jūs apibūdintumėt? — tęsė Agilar.

— Krūtinės srityje buvo sumušimų, ypač kairėje pusėje ir viršutinėje pilvo dalyje. Abi akys užtinusios, išplėsta lūpa, galvos odoje taip pat buvo plėštinės žaizdos. Trūko dviejų priekinių dantų.

— Prieštarauju, — atsistojo kaltinamojo advokatas. — Negalime žinoti, kada jis prarado tuos dantis. Gal jis jų seniai neturėjo.

— Peršvietus rentgenu, vienas dantis buvo rastas jo skrandyje, — atsakė Mora.

— Liudytoja turėtų susilaikyti nuo komentarų, kol aš paprašysiu, — griežtai įsiterpė teisėjas. Jis pažiūrėjo į kaltinamojo advokatą. — Prieštaravimas atmestas. Ponia Agilar, prašom tęsti.

Prokuroro padėjėja linktelėjo tramdydama šypsena ir vėl sutelkė dėmesį į Morą.

— Vadinasi, ponas Diksonas buvo sumuštas, sužalotas ir buvo išmuštas bent *vienas* iš jo dantų.

— Taip, — tarė Mora. — Visa tai galima pamatyti morgo nuotraukose.

— Teismui leidus, mes norėtume parodyti šias morgo nuotraukas, — tarė Agilar. — Turiu įspėti susirinkusiuosius, kad jos nėra malonios akiai. Jei kas nors šioje teismo salėje nenorėtų jų matyti, siūlyčiau išeiti.

Ji nutilo ir apsižvalgė.

Niekas nepajudėjo.

Pasirodžius pirmajam kadrai, kuriame buvo matyti sumuštas Fabiano Diksono kūnas, salėje pasigirdo aiktelėjimai. Mora komentodama sąmoningai sumenkino Diksono sužalojimus, nes žinojo, kad nuotraukos viską atskleis geriau už ją pačią. Nuotraukų šališkumui ar melavimui neapkaltsi. Ir tiesa, atsispindinti tame vaizde, buvo akivaizdi visiems: Fabianas Diksonas buvo žiauriai sumuštas, o paskui įgrūstas į policijos automobilį.

Pasirodė kiti kadrai, ir Mora papasakojo, kas buvo aptikta skrodimo metu. Daugybinių šonkaulių lūžiai. Prarytas dantis skrandyje. Kraujas plaučiuose. Ir mirties priežastis: trūkusi blužnis ir prasidėjęs stiprus vidinis kraujavimas.

— Kaip būtų galima apibūdinti pono Diksono mirtį, daktare Ailz? — paklausė Agilar.

Tai buvo pagrindinis klausimas, į kurį Mora labiausiai bijojo atsakyti.

— Jis buvo nužudytas, — atsakė Mora.

Ne jos darbas nurodyti, kas tai padarė. Ji apsiribojo trumpu atsakymu, tačiau negalėjo susilaikyti nežvilgtelėjusi į Veiną Grafa. Kaltinamasis policininkas sėdėjo nė nekrustelėdamas, neįskaitomu it granitas veidu. Daugiau nei dešimtmetį jis garbingai tarnavo Bostono miestui. Tuzinas žmonių paliudijo teisme, kaip pareigūnas Grafas drąsiai ateidavo jiems į pagalbą. Jis buvo didvyris, teigė jie, ir Mora jais tikėjo.

Tačiau tą spalio 31-osios naktį, kai Fabianas Diksonas nužudė policininką, Veinas Grafas ir jo partneris virto keršto angelais. Jie suėmė jį, ir Diksonas buvo jų rankose, kai mirė. *Subjektas buvo susijaudinęs, siautėjo, tarsi būtų paveiktas fenciklidino ar kreko*, teigė jie savo ataskaitoje. Jie aprašė įnirtingą Diksono priešinimąsi, jo antgamtišką jėgą. Abu pareigūnai vos įgrūdę suimtajį į patrulių automobilį. *Bandant jį sutramdyti, teko panaudoti jėgą, tačiau jis, rodės, nė neįsijautė skausmo. Grumtynių metu jis krikė ir leido gyvuliškus garsus, bandė nusitraukti drabužius, nors tą naktį buvo vos keturi laipsniai*. Jie gal net pernelyg tobulai aprašė medicinoje žinomą būseną, kuri pražudė daugelį kitų kokainą vartojančių suimtųjų.

Tačiau po šešių mėnesių toksikologinis tyrimas parodė, kad Diksono kraujyje būta tik alkoholio. Morai neliko jokių abejonių, kad auka buvo nužudyta. Ir vienas iš žudikų, dėbsodamas į Morą, dabar sėdėjo kaltinamųjų suole.

— Daugiau klausimų neturiu, — pasakė Agilar ir atsisėdo užtikrinta, jog sėkmingai atliko savo darbą.

Kaltinamojo gynėjas Morisas Veilis atsistojo atlikti kryžminės

apklausos, ir Mora pajuto, kaip įsitempė jos raumenys. Veilis atrodė draugiškai nusiteikęs, kai prisiartino prie liudytojų pakylos, tarsi norėtų tik draugiškai pasišnekučiuoti. Jei jie būtų susitikę kokiam nors kokteilių vakarėlyje, galbūt jis jai net patiktų — gana patrauklus vyriškis su *Brooks Brothers* kostiumu.

— Manau, mums visiems padarė įspūdį jūsų kvalifikacija, daktare Ailz, — tarė jis, — todėl negaišinsiu teismo laiko ir nekartosisi jūsų akademinų pasiekimų.

Ji nieko neatsakė, tik žiūrėjo į jo besišypsantį veidą svarstydamą, iš kurios pusės laukti smūgio.

— Nemanau, kad kam nors šioje salėje kyla abejonių, kaip sunkiai jūs dirbote, kad taptumėte tuo, kas esate šiandien, — tęsė Veilis. — Ypač turint galvoje iššūkius, su kuriais susidūrėte savo gyvenime per pastaruosius kelis mėnesius.

— Prieštarauju, — Agilar sunkiai iškvpė ir atsistojo. — Tai nesusiję su byla.

— Susiję, gerbiamasis teisėjau. Tai gali paveikti liudytojos nuomonę, — atšovė Veilis.

— Koku būdu? — nusistebėjo teisėjas.

— Patirti išgyvenimai gali paveikti liudytojos parodymus.

— Apie kokius išgyvenimus jūs kalbate?

— Jei leisite man tęsti, aš paaiškinsiu.

Teisėjas griežtai pažvelgė į Veilį.

— Leisiu užduoti kelis klausimus šia tema. Bet tik kelis.

Agilar raukydamasi atsisėdo.

Veilis atsisuko į Morą.

— Daktare Ailz, ar prisimenate, kada tiksliai apžiūrėjote mirusiojo kūną?

Nustebinta, kad jis netikėtai vėl grįžo prie skrodimo temos, Mora kurį laiką tylėjo. Ji pastebėjo ir tai, kad gynėjas vengia auką vadinti vardu.

— Kalbate apie poną Diksoną? — paklausė ji ir pamatė, kaip jo akyse šmėstelėjo susierzinimas.

— Taip.

— Skrodimas buvo atliktas praeitų metų lapkričio pirmą dieną.

— Ir tą dieną jūs nustatėte mirties priežastį?

— Taip. Kaip jau minėjau, jis mirė nuo stipraus vidinio kraujavimo trūkus blužniai.

— Ir tą pačią dieną jūs nustatėte mirties būdą?

Mora akimirką dvejojo.

— Ne. Bent jau ne...

— Kodėl ne?

Ji įkvėpė, jausdama į ją išmeigtas akis.

— Norėjau palaukti toksikologinio tyrimo rezultatų. Įsitikinti, ar ponas Diksonas iš tiesų buvo paveiktas kokaino ar kitų medikamentų. Norėjau būti tikra.

— To ir derėtų tikėtis. Kai jūsų sprendimas gali sugriauti dviejų atsidavusių pareigūnų karjerą ir netgi gyvenimą.

— Aš vadovaujuosi tik faktais, pone Veili, kad ir kuo viskas baigtųsi.

Atsakymas jam nepatiko; ji pamatė, kaip sukrutėjo jo žandikaulio raumenys. Visos užuominos į draugiškumą išgaravo; prasi-dėjo mūšis.

— Taigi jūs atlikote skrodimą lapkričio pirmąją, — vėl tarė jis.

— Taip.

— Kas atsitiko po to?

— Nelabai suprantu, ko klausiate.

— Išvykote savaitgaliui? Ar kitą savaitę atlikote kitus skrodimus?

Mora stebeilijo į jį jausdama, kaip į jos skrandį it gyvatė įsi-rango nerimas. Ji nežinojo, kur link jis suka, tačiau jai nepatiko toji kryptis.

— Išvykau į patologų konferenciją, — atsakė ji.

— Vajominge, kiek žinau.

— Taip.

— Ir ten patyrėte skaudžių išgyvenimų. Buvote užpulta nedoro policijos pareigūno.

Agilar pašoko.

— Prieštarauju! Tai nesusiję!

— Atmesta, — tarė teisėjas.

Veilis nusišypsojo; dabar jis galėjo netrukdomas užduoti klausimus, kurių Mora bijojo.

— Ar tai tiesa, daktare Ailz? Jus užpuolė policininkas?

— Taip, — sušnabždėjo ji.

— Atleiskite, neišgirdau.

— Taip, — pakartojo garsiau.

— Kaip jums pavyko išlikti gyvai?

Salė nuščiuvo laukdama istorijos tęsinio. Istorijos, apie kurią ji nenorėjo net pagalvoti, nes vis dar sapnuodavosi košmarai. Ji prisiminė tą nuošalų kalną Vajominge. Išgirdo duslų pavaiduotojo automobilio durelių trinkelėjimą, įkalinusį ją ant užpakalinės sėdynės už grotelių pertvaros. Prisiminė, kaip išsigandusi beviltiškai daužė rankomis langą, bandydama pasprukti nuo žmogaus, kuris norėjo ją nužudyti.

— Daktare Ailz, kaip jūs išlikote gyva? Kas jums padėjo?

Mora sunkiai nurijo seiles.

— Vienas berniukas.

— Šešiolikmetis Džiulijanas Perkinsas, kiek man žinoma. Jau nuolis nušovė tą policininką.

— Jis neturėjo kitos išeities!

Veilis pakreipė galvą.

— Jūs ginate berniuką, kuris nužudė policininką?

— *Blogą* policininką!

— Tada jūs grįžote į Bostoną ir nusprendėte, kad ponas Diksonas buvo nužudytas.

— Nes taip ir buvo.

— O gal tai buvo tik nelaimingas atsitikimas? Neišvengiama pasekmė bandant sutramdyti siautėjančią asmenį?

— Jūs matėte morgo nuotraukas. Policija panaudojo daugiau jėgos, nei buvo būtina.

— Kaip ir tas berniukas Vajominge, Džiulijanas Perkinsas. Jis šovė į šerifo pavaduotoją ir nužudė jį. Ar jūs pateisinate tokį jėgos panaudojimą?

— Prieštarauju, — įsiterpė Agilar. — Čia teisiama ne daktarė Ailz.

Veilis, įsmeigęs akis į Morą, paskubomis tėškė dar vieną klausimą.

— Kas atsitiko Vajominge, daktare Ailz? Kol kovojote dėl savo gyvybės, turbūt staiga suvokėte, kad policininkai priešai?

— Prieštarauju!

— O gal policija visada buvo priešas? Regis, jūsų šeimos nariai taip mano.

Teisėjas kaukštelėjo plaktuku.

— Pone Veili, prašom *tučtuojau* prieiti prie manęs.

Mora priblokšta sėdėjo, o abu advokatai kuždėjosi su teisėju. Štai ko jie ėmėsi — paviešino faktus apie jos šeimą. Tikriausiai visi Bostono policininkai žinojo apie jos motiną Amaltėją, šiuo metu atliekančią bausmę moterų kalėjime Framingame. Pabaisą, kuri mane pagimdė, galvojo Mora. Mane pamatęs tikriausiai kiekvienas pagalvoja, ar tas blogis įsiskverbė ir į mano kraują. Ji pastebėjo kaltinamojo, pareigūno Grafo, žvilgsnį. Jų akys susitiko, ir jo lūpas iškreipė šypsena. *Pasidžiauk pasekmėmis*, sakė jo akys. *Štai kas atsitinka, kai išduodi ploną mėlyną liniją.*

— Teismas skelbia pertrauką, — pareiškė teisėjas. — Darbą tęsime antrą valandą po pietų.

Kai prisiekusieji išėjo, Mora susmuko kėdėje ir nepastebėjo šalia stovinčios Agilar.

— Tai buvo nesąžiningas žaidimas, — tarė Agilar. — Šitaip neturėjo atsitikti.

— Jis labai apšmeižė mane, — pasakė Mora.

— Taip. Bet tai viskas, ką jis turi, nes skrodimo nuotraukos velniškai įtikinamos. — Agilar įdėmiai nužvelgė ją. — Ar yra dar kas nors, ką turėčiau apie jus žinoti, daktare Ailz?

— Išskyrus tai, kad mano motina nuteista už žmogžudystę, o aš savo malonumui kankinu kačiukus?

— Aš nejuokauju.

— Pati sakėte. Teisiama ne aš.

— Ne, bet jie bandys dar ką nors sugalvoti. Gal nekenčiate policininkų. Gal turite slaptą planą. Mes galime pralaimėti šią bylą, jei teisėjui pasirodys, kad nesate atvira. Todėl pasakykite man, jei manote, kad jie gali dar ką nors iškasti. Jei turite paslapčių, apie kurias man neužsiminėte.

Mora mintyse permetė savo nuodėmes. Neteisėtas ryšys, kurį ji ką tik nutraukė. Smurtas jos šeimoje.

— Visi turi paslapčių, — tarė ji. — Bet manosios nieko bendra neturi su šia byla.

— Tikėkimės, — atsiliepė Agilar.

Kad ir kur pažiūrėtum Bostono kinų kvartale, visur sklendo vaiduokliai. Jie šmėsčioja tyliame Tai Tung Vilidže bei blizgioje Pajūrio gatvėje, kyburiuoja virš Ping On skersgatvio ir skraidžioja tamsioje alėjoje už Oksfordo aikštės. Šiose gatvėse pilna vaiduoklių. Bent jau taip porino ekskursijų vadovas Bilis Fu, ir šios versijos jis sąžiningai laikėsi. Nesvarbu, ar jis pats tikėjo vaiduokliais; jo darbas buvo įtikinti turistus, kad šiose gatvėse gyvena dvasios. Žmonės *norėjo* tikėti vaiduokliais, todėl tiek daug jų mielai mokėjo po penkiolika žalių ir drebėdami stovėjo Pajūrio ir Oksfordo gatvių kampe klausydamiesi šiurpių Bilio istorijų apie žmogžudystes. Šįvakar trylika laimingųjų užsirašė į naktinę ekskursiją po Kinų kvartalą, įskaitant dešimtmečius dvynius, kurie jau prieš tris valandas turėjo gulėti lovose. Bet kai tau reikia pinigų, nestumdai šalin žmonių, kurie jų turi, netgi tokių bjaurių vaikiščių. Bilis turėjo teatro magistro laipsnį be jokių darbo perspektyvų horizonte, o šis vakaras žadėjo 195 dolerius plus arbatpinigius. Visai neblogas dienos uždarbis už dvi valandas pasakų, net jei tenka žemintis dėvint atlasinį mandarino apdarą bei segint netikrą kasebę.

Kad patrauktų ekskursantų dėmesį, Bilis atsikrenkštė ir iškėlė rankas, ketindamas pasinaudoti gebėjimais, per šešis semestrus išmoktais teatro pamokose.

— 1907-ieji metai! Rugpjūčio antroji, šilta penktadienio popietė. — Jo balsas, gilus ir grėsmingas, užgožė dėmesį blaškantį triukšmą. Tarytum mirtis, rinkdamasi auką, Bilis ištiesė ranką į gatvę. — Antai ten, skvere, vadinamame Oksfordo aikšte, plaka Bostono kinų kvartalo širdis. Sekite paskui mane, ir mes išengsimė į erą, kai šiose gatvėse knibždėte knibždėjo imigrantų. Kai tvankios naktys dvelkė prakaituotais kūnais ir keistais prieskoniais. Sugrįžkime į naktį, kai ore tvyrojo *mirtis*.

Dramatiškai mostelėjęs, pakvietė grupę sekti paskui jį į Oksfordo aikštę, kur visi susibūrė arčiau jo, kad geriau girdėtų. Nužvelgdamas dėmesingus veidus, Bilis pagalvojo: metas juos pakierėti, metas užburti, — tokį dalyką sugeba tik geras aktorius. Jis išskėtė rankas, ir mandarino apdaro rankovės suplazdėjo tarsi atlasiniai sparnai, kai jis įkvėpė ruošdamasis prabilti.

— Maa-myyte! — suinkštė vienas iš dvynių. — Jis *spardosi*!

— Liaukis, Maiklai, — subarė motina. — Tučtuojau liaukis.

— Aš nieko *nedariau*!

— Tu erzini brolių.

— O jis erzina *mane*.

— Ar judu norite grįžti į viešbutį? *Norite?*

O Viešpatie, *maldauju*, grįžkite į viešbutį, pagalvojo Bilis. Tačiau broliai stovėjo dėbsodami vienas į kitą, sukryžiaavę ant krūtinės rankas, nė kiek nesidomėdami ekskursijos vadovo dėstoma istorija.

— Kaip jau sakiau, — tęsė Bilis, tačiau vaikėzų elgesys išblaškė jį ir vyriškis kone girdėjo, kaip dramatiška įtampa šnypšdama bliūkšta it pradurtas oro balionas. Jis sukando dantis, o paskui vėl prakalbo. — Buvo tvanki rugpjūčio naktis. Šioje aikštėje po ilgos darbo dienos skalbyklose ir krautuvėlėse, ilsėjosi būrelis kinų. — Jis nemėgo žodžio *kinai*, tačiau vertė save jį vartoti, kad žmonės geriau įsivaizduotų laikmetį, kuomet laikraščiai vadindavo juos

slapukais ir grėsmingais rytiečiais. Kuomet netgi *Times* žurnalas nesigėdydamas apibūdindavo juos kaip *piktai besišypsančius veidus, geltonus kaip telegrafo blankai.* Laikmetį, kai Bilis Fu, Amerikos kinas, nebūtų radęs jokio kito darbo, išskyrus skalbėjo, virėjo ar juodadarbio.

— Čia, šioje aikštėje, netrukus prasidės mūsų, — sududeno Bilis. — Mūsų tarp dviejų besivaržančių kinų klanų — On Leongsų ir Hip Singsų. Mūsų, kuris paskandins kraujyje aikštę... Kažkas uždega fejerverką. Staiga naktį nušviečia pabūklų ugnis! Minia kinų išsigandusi sprunka! Tačiau kai kurie nėra tokie greiti, ir kai stoja tylą, ant žemės lieka gulėti penki merdėjantys ir negyvi vyrai. Jie tampa naujausiomis kruvino ir negarbingo klanų karo aukomis...

— Mamyte, ar jau galim *eiti*?

— Šš, paklausykite, ką žmogus pasakoja.

— Bet jis *nuoboduuus*.

Bilis nutilo, mintimis tramdydamas rankas, siekiančias sugriebti vaikėžą už gerklės. Jis tulžingai pažiūrėjo į berniuką. Vaikis tik abejingai trūktelėjo pečiais.

— Ūkanotomis naktimis kaip ši, — tęsė Bilis pro sukąstus dantis, — kartais galima išgirsti tolimus tų laikų garsus. Galima pamatyti besiblaškančius šešėlius, apimtus mirtino siaubo, beviltiškai bandančius pabėgti nuo tų naktį zvimbusių kulų! — Bilis nususuko mostelėjęs ranka. — Dabar sekite paskui mane į Pajūrio gatvę. Į dar vieną vaiduoklių buveinę.

— Mamyte. *Mamyte!*

Nekreipdamas dėmesio į mažąjį šiknių, Bilis nusivedė grupę per gatvę. *Šypsokis, plepėk niekus. Galvok apie arbatpinigius.* Jam reikia išsilaikyti dar valandą. Pirmiausia jie eis į Nepo gatvę. Po to į Tailerio gatvę ir į kazino, kur 1991 metais buvo nužudyti penki žmonės. Kinų kvartale apstu žudynių vietų.

Jis nusivedė grupę į Nepo gatvę. Tai tebuvo skersgatvis, prastai apšviestas ir retai lankomas. Palikus šviesią ir judrią Pajūrio gatvę, temperatūra, rodės, staiga nukrito. Bilis virpėdamas tvirčiau apsisiautė mandarino apsiaustą. Jis ir anksčiau pastebėjo šį keistą reiškinį; taip atsitikdavo kiekvieną kartą, atėjus į šią Nepo dalį. Netgi šiltomis vasaros dienomis jis visuomet jausdavo čia šaltį, tarsi šis būtų įsigėręs į gatvę ir niekada neišsisklaidęs. Jo grupė, rodės, irgi tai pajuto, ir jis išgirdo užtraukiamų striukių garsą, pamatė iš kišenių traukiamas pirštines. Visi nutilo, tik jų žingsnių aidas atsimušė į abipus gatvės dunksančius pastatus. Nutilo netgi tuodu išdykėliai, tarsi pajutę pasikeitusią atmosferą. Tikrai atrodė, kad čia kažkas slypi, kažkas sugeria jų džiaugsmą ir juoką.

Bilis sustojo priešais apleistą pastatą, kurio duris saugojo užrakinti vartai, o pirmo aukšto langus — metalinės grotos. Iki trečio ir ketvirto aukštų, kurių langai buvo sandariai užkalti lentomis, tarsi už jų reikėjo kažką paslėpti, vedė aprūdijusios gaisrinės kopėčios. Jo grupė susibūrė glaudžiau, tarsi saugodamasi nuo vėsumos. O gal jie dar kažką pajuto šiame skersgatvyje, kas privertė juos susispiesti į glaudesnę būrį?

— Sveiki atvykę į vieną iš šiurpiausių Kinų kvartalo nusikaltimų vietų, — tarė Bilis. — Iškabos ant šio pastato nebeliko, tačiau prieš devyniolika metų už šių grotuotų langų buvo nedidelis kinų jūrų gėrybių restoranas, kuris vadinosi „Raudonasis Feniksas“. Tai buvo kukli užėiga, kurioje tilpo tik aštuoni stalai, tačiau ji garsėjo šviežiais vėžiagyviais. Buvo vėlyva kovo trisdešimtoji, drėgna ir šalta naktis. Paprastai triukšmingos Kinų kvartalo gatvės tą naktį buvo keistai tylios. „Raudonajame Fenikse“ sukosi tik du darbuotojai: padavėjas Džimis Fangas ir virėjas, nelegalus imigrantas iš Kinijos, vardu Vu Veiminas. Tą vakarą — tą paskutinį vakarą — lankėsi trys klientai. Staiga virtuvėje atsitiko kažkas labai blogo. Mes niekada

nesužinosime, kodėl virėjas pašėlo. Gal jis pavargo ilgai ir sunkiai dirbęs. O gal nebegalėjo pakelti svetimšalio dalios tolimame krašte. — Bilis nutilo. Paskui pritildęs balsą kraupiai sušnabždėjo: — O galbūt jį užvaldė kažkoks blogis. Blogis, kuris privertė jį išsitraukti ginklą. Paliepė jam įpulti į valgomąjį. Blogis, kuris vis dar slepiasi šioje tamsioje gatvėje. Mes žinome, kad jis nusitaikė ir...

Bilis nutilo.

— Ir ką? — paragino nekantrus balsas.

Tačiau Bilis įtemptai žiūrėjo į viršų, tyrinėdamas stogą, ant kurio — jis būtų galėjęs prisiekti — kažkas ką tik sujudėjo. Tai tebuvo tamsaus šešėlio šmėstelėjimas tamsoje, kažkas panašaus į milžiniško paukščio sparno mostą danguje. Jis įtempė akis, mėgindamas įžiūrėti dar ką nors, tačiau tematė tik neryškų gaisrinių kopėčių kontūrą ant sienos.

— Kas buvo toliau? — irzliai pasiteiravo vienas iš vaikėzų.

Bilis pažiūrėjo į trylika susidomėjusių veidų ir pabandė prisiminti, kur sustojęs. Tačiau jam vis dar nedavė ramybės tas šešėlis dangaus fone. Staiga jį apėmė nenugalimas noras sprukti iš šio tamsaus skersgatvio, kuo toliau nuo šio pastato. Noras buvo toks stiprus, jog jis turėjo sukaupti visus valios likučius, kad nepasileistų bėgti Pajūrio gatvės link, kur šviesu. Jis giliai įkvėpė ir tarė:

— Virėjas juos visus iššaudė. Visus. Tada pats nusišovė.

Tai pasakęs, Bilis nusišuko ir paskubomis nusivedė juos tolyn nuo to niūraus pastato su jo vaiduokliais ir siaubo aidais. Priešakyje buvo Harisono prospektas su jaukiai kviečiančiomis šviesomis ir automobilių triukšmu. Vieta gyviesiems, o ne mirusiesiems. Bilis ėjo taip greitai, kad jo grupė atsiliko, tačiau jis niekaip negalėjo atsi-kratyti to grėsmingo jausmo, kuris, rodės, dar tvirčiau juos apšivijo. Jausmo, kad kažkas juos stebi. Stebi *jį*.

Garsus moters riksmas privertė jį atsigręžti; jo širdis daužėsi

it paklaikusi. Tada grupė staiga prapliupo juoktis, ir vienas iš vyrų šūktelėjo:

— Ei, puiki butaforija! Ar ją naudojate per visas savo ekskursijas?

— Ką? — sutriko Bilis.

— Velniškai mus išgašdino! Atrodo visai kaip tikra.

— Nesuprantu, apie ką jūs kalbate.

Vyras parodė į daiktą, kurį manė esant programos dalį.

— Ei, vaike, parodyk jam, ką radai.

— Pamačiau štai ten, prie šiukšlių konteinerio, — pasigyrė vienas iš vaikėzų, iškeldamas radinį. — Fuuu. Net *pačiupinėjus* atrodo tikra. Kaip šlykštu!

Bilis žengė porą žingsnių artyn ir staiga pajuto, kad negali pajudėti, negali ištarti nė žodžio. Jis sustingo, stebeilydamas į daiktą berniuko rankoje. Pamatė tamsius lašus, varvančius striukės rankove, bet vaikas, rodės, to nepastebėjo.

Pirmoji ėmė klykti berniuko motina. Tada ėmė spiegti traukdamiesi ir kiti. Suglumęs berniukas tik stovėjo, laikydamas radinį, nuo kurio jam ant rankovės varvėjo kraujas.

— Dar praėjusį šeštadienį ten vakarieniauau, — pasakė detektyvas Baris Frostas, jiems važiuojant į Kinų kvartalą. — Vedžiausi Liza žiūrėti baleto Vango teatre. Jai patinka baletas, bet aš, o varge, nieko nesuprantu. Įpusėjęs vaidinimui užmigau. Paskuiėjome vakarieniauti į „Ocean City“ restoraną.

Buvo antra ryto, gerokai per anksti, kad žmogus tiek velniškai daug šnekėtų, tačiau detektyvė Džeinė Ricoli, sukaupusi dėmesį į vairavimą, leido partneriui pasakoti apie savo pasimatymą. Jos pavargusioms akims kiekvienas gatvės žibintas atrodė per ryškus, kiekvieno pravažiuojančio automobilio šviesos skausmingai akino. Dar prieš valandą ji jaukiai glaudėsi prie savo vyro lovoje; dabar bandė pažadinti save irdamasi automobilių sraute, kuris kažkodėl vos judėjo arba šliaužė tokią valandą, kai visi sveiko proto žmonės turėtų miegoti namuose.

— Ar esi ten kada nors valgiusi? — paklausė Frostas.

— Kur?

— „Ocean City“ restorane. Liza užsakė nepaprastai skanių moliuskų su česnakais ir juodųjų pupelių padažu. Vos juos prisiminęs užsimanau valgyti. Nekantrauju ten sugrįžti.

— Kas ta Liza? — pasiteiravo Džeinė.

— Pasakojau tau apie ją praeitą savaitę. Susipažinome sveikatingumo klube.

— Maniau, kad susitikinėji su kažkokia Mafe.

— Mege. — Jis gūžtelėjo pečiais. — Su ja nieko neišėjo.

— Kaip ir su ta kita prieš ją. Neprisimenu vardo.

— Ei, aš vis dar stengiuosi išsiaiškinti, ko noriu iš moters, supranti? Praėjo geras šimtmetis nuo tada, kai iškritau iš rinkos. Jergutėliau, nė nenumaniau, kad aplinkui tiek daug vienišų merginų.

— Moterų.

Frosta atsiduso.

— Gera, gerai. Alisa vis kaldavo man į galvą. Dabar reikia sakyti *moterys*.

Džeinė sustojo prie šviesoforo ir pažvelgė į jį.

— Ar pastaruoju metu dažnai kalbatės su Alisa?

— O apie ką mums kalbėtis?

— Gal apie dešimtį santuokos metų?

Jis nukreipė žvilgsnį į langą.

— Nebėra apie ką kalbėtis. Jos gyvenimas tęsiasi.

O Frosto ne, pagalvojo Džeinė. Prieš aštuonis mėnesius jo žmona Alisa išsikraustė iš namų. Nuo tada Džeinė priversta klausytis apie pašėlusius, tačiau bedžiaugsmius Frosto nuotykius su moterimis. Jis susitikinėjo su krūtinga blondine, kuri pasipasakojo jam nedėvinti apatinių. Su bauginamai sportiška bibliotekininke, turinčia gerokai nučiupinėtą Kamasutros egzempliorių. Su skaistaveide kvakere, kuri nugirdė jį iki sąmonės netekimo. Jis pasakodavo visas šias istorijas su nuostaba ir sutrikimu, tačiau pastarosiomis dienomis jo akyse ji dažniausiai matydavo liūdesį. Ne todėl, kad jis būtų blogas laimikis. Frostas buvo lieknas, tvirtas ir malonios išvaizdos, tad susirasti partnerę jam turėtų būti visai nesunku.

Tačiau jis vis dar ilgisi Alisos.

Jie įsuko į Pajūrio gatvę, Kinų kvartalo šerdį, ir jų vos nepakino Bostono policijos patrulių automobilio švyturėliai. Džeinė sustojo už jo, ir jie išlipo į kaulus geliančią pavasarinės nakties drėgmę. Nors buvo ankstus metas, ant šaligatvio stoviniavo keletas smalsuolių, ir Džeinė išgirdo angliškus bei kiniškus murmesius, neabejotinai aptarinėjančius svarbiausią klausimą: *ar kas nors žino, kas čia atsitiko?*

Ji su Frostu nukulniavo Nepo gatve ir pralindo pro policijos juostą, palei kurią patrulis sergėjo vietą.

— Detektyvai Ricoli ir Frostas, Žmogžudysčių skyrius, — pranešė ji.

— Štai ten, — trumpai atsakė policininkas. Jis mostelėjo šiukšlių konteinerio link, kur stovėjo dar vienas policininkas.

Jiems prisiartinus, Džeinė suprato, kad policininkas saugo ne konteinerį, o kažką gulintį ant šaligatvio. Ji sustojo ir įsmeigė akis į nukirstą dešiniąją ranką.

— Nieko sau, — sumurmėjo Frostas.

Policininkas nusijuokė.

— Ir aš taip sureagavau.

— Kas ją rado?

— Žmonės, dalyvavę Kinų kvartalo vaiduoklių ekskursijoje. Vienas vaikas pakėlė nuo žemės manydamas, kad ji netikra. Bet ji buvo dar pakankamai šviežia, nes varvėjo kraujas. Kai tik jis suprato, kad ji tikra, numetė ją čia. Tikriausiai niekas nesitikėjo *tokių* išpuodžių per ekskursiją.

— Kur tie ekskursantai dabar?

— Jie visi ganėtinai išsigando. Veržėsi grįžti į savo viešbučius, bet aš užsirašiau jų pavardes ir telefonus. Ekskursijos vadovas, vietinis kinas, sako mielai pasikalbėsias su jumis, kai tik norėsite. Niekas nieko nematė, išskyrus tą ranką. Jie paskambino 911, ir operatorė

pagalvojo, kad tai koks pokštas. Užtrukome, kol atvykome, nes malšiname triukšmą Čarlstaune.

Džeinė atsitūpė ir pašvietė prožektoriumi į ranką. Ji buvo atskirta stebėtinai tiksliai ir švariai; žaizda buvo pasidengusi apdžiūvusiu krauju. Ranka atrodė moteriška, su ilgais laibais pirštais ir stulbinamai elegantišku manikiūru. Ant jos nebuvo nei žiedo, nei laikrodžio.

— Ji tiesiog gulėjo ant žemės?

— Taip. Tokią šviežieną žiurkės greitai sunaikintų.

— Nematau jokių įkandimų. Vadinasi, guli čia neilgai.

— O, pamačiau dar kažką.

Policininkas nukreipė prožektorių, ir jo spindulys apšvietė kažkokį pilką daiktą, gulintį už kelių žingsnių.

Frosta nuėjo apžiūrėti iš arčiau.

— Čia *Heckler & Koch*. Brangus daikčiukas. — Jis žvilgtelėjo į Džeinę. — Su duslintuvu.

— Ar kuris nors iš turistų lietė ginklą? — paklausė Džeinė.

— Niekas jo nelietė, — atsiliepė policininkas. — Niekas jo nematė.

— Taigi turime automatinį pistoletą su duslintuvu ir neseniai nukirstą dešiniąją ranką, — tarė Džeinė. — Kas nori kirsti lažybų, jog jie susiję?

— Labai gražus daikčiukas, — tarė Frostas, tebesigėrėdamas ginklu. — Neįsivaizduoju, kaip kas nors galėjo imti ir pamesti jį.

Džeinė atsistojo ir pažvelgė į konteinerį.

— Ar ieškojote jame kūno?

— Ne, ponio. Pamaniau, kad nukirsta ranka pakankamai rimtas pagrindas kviesti jus. Nenorėjau nieko čia liesti, kol atvyksite.

Džeinė išsitraukė iš kišenės porą pirštinių. Užsitraukusi jas pajuto, kaip ima daužytis širdis, tarsi nujautų, ką ten ras. Ji su Fros-

tu nukėlė dangtį, ir jiems į veidus plūstelėjo pūvančių jūrų gėrybių dvokas. Tramdydama šleikštulį Džeinė pažiūrėjo į sulamdytas kartonines dėžes ir išsipūtusį šiukšlių maišą. Jiedu susižvalgė.

— Gal prisiimsi garbę? — pasiteiravo Frostas.

Ji įkišo ranką, trūktelėjo maišą ir tučtuojau suprato, kad kūno jame nėra. Jis buvo nepakankamai sunkus. Vaipydamasi Džeinė atrišo maišą ir užmetė akį vidun. Ten buvo krevečių ir krabų kiautai.

Jie abu atsitraukė, ir konteinerio dangtis griausmingai užsivožė.

— Nieko nėra? — paklausė policininkas.

— Bent jau šiame. — Džeinė pažiūrėjo į ranką. — O kur kūnas?

— Gal kažkas mėto dalis po visą miestą, — spėjo Frostas.

Policininkas nusijuokė.

— O gal kuris nors iš čia esančių kinų restoranų išvirė iš jo skanų troškinį.

Džeinė pažiūrėjo į Frostą.

— Gerai, kad valgei moliuskus.

— Mes čia viską apėjome, — patikino patrulis. — Nieko neradome.

— Manau, mes vis dėlto dar kartą apeisime kvartalą, — nusprendė Džeinė.

Jiedu su Frostu lėtai pajudėjo Nepo gatve, prožektorių spinduliais skrosdami šešėlius. Jie matė butelių šukes, besimėtančius popiergalius, cigarečių nuorūkas. Daugiau jokių kūno dalių. Gatvės namų langai buvo tamsūs, tačiau Džeinei atrodė, kad iš tų neapšviestų kambarių stebi akys, lydinčios juos šiuo tyliu skersgatviu. Dieną reikės apeiti kvartalą dar kartą, tačiau ji nenorėjo pražiūrėti įkalčių, kurių per tą laiką gali ir nelikti, todėl ji ir Frostas slinko gatvele, kol pasiekė kitą policijos juostą, užkertančią įėjimą iš Harisono prospekto. Čia gatvė ir šaligatviai buvo apšviesti, važiuo automobiliai. Vis dėlto Džeinė su partneriu lėtai apėjo kvartalą nuo

Harisono prospekto iki Pajūrio gatvės, akimis tyrinėdami žemę. Kol jie apsuko ratą ir sugrįžo prie konteinerio, nusikaltimo vietoje jau darbavosi kriminalistai.

— Matau, ir judu neradote jos kūno, — tarė policininkas Džeinei ir Frostui.

Džeinė stebėjo, kaip į įkalčių maišelius deda ginklą ir ranką, ir svarstė, kodėl žudikas išmetė šią kūno dalį tokioje matomoje vietoje, kur ją neabejotinai kas nors turėjo pastebėti. Ar jis skubėjo? O gal norėjo, kad ji būtų surasta, gal tai koks nors pranešimas ar užuominą? Tada jos žvilgsnis nukrypo į gaisrines kopėčias, pritvirtintas prie keturaukščio pastato sienos į gatvės pusę.

— Reikia apžiūrėti stogą, — pasakė ji.

Apatinis kopėčių laiptelis buvo užrūdijęs, ir jie negalėjo jų ištraukti; teks lipti įprastu keliu, laiptais. Jie sugrįžo į Pajūrio gatvę, iš kur buvo galima patekti į to kvartalo pastatus. Pirmuose aukštuose buvo įsikūrusios verslo įmonės: kinų restoranas, kepykla ir azijiečių bakalėja. Tokią valandą visos buvo uždarytos. Virš įmonių kituose aukštuose buvo butai. Užvertusi galvą Džeinė pamatė, kad visi viršutinių aukštų langai tamsūs.

— Turėsime ką nors pažadinti, kad mus įleistų, — tarė Frostas.

Džeinė priėjo prie būrelio kinų, susirinkusių ant šaligatvio stebėti įvykio.

— Gal pažįstate šio namo gyventojus? — paklausė ji. — Mums reikia patekti į vidų.

Jie abejingai žiūrėjo į ją.

— Mums reikia patekti į šio pastato viršų, — pakartojo Džeinė parodydama.

— Žinai, kalbėdama garsiau nieko nepasieksi, — tarė Frostas. — Nemanau, kad jie supranta angliškai.

Džeinė atsiduso. *Štai tau ir Kinų kvartalas.*

— Mums reikia vertėjo.

— A-1 rajone dirba naujas detektyvas. Man rodos, jis kinas.

— Per ilgai užtruksime, kol jo sulauksime.

Džeinė užlipo prie paradinių durų, peržvelgė gyventojų pavar-
des ir nesirinkdama nuspaudė mygtuką, po to dar kartą, tačiau nie-
kas neatsiliepė. Ji pamėgino kitą mygtuką, ši kartą vidaus telefonas
sutraškėjo ir pasigirdo balsas.

— *Wei?* — atsiliepė moteris.

— Policija! — šuktelėjo Džeinė. — Gal įleistumėt mus į namą?

— *Wei?*

— Prašau atidaryti duris!

Praslinko kelios minutės, tada pasigirdo vaikiškas balsas:

— Senelė nori žinoti, kas jūs.

— Detektyvė Ricoli, Bostono policija, — prisistatė Džeinė. —

Mums reikia patekti ant stogo. Ar galite įleisti į namą?

Pagaliau durys suburzgė ir atsidarė.

Pastatas buvo mažiausiai šimto metų senumo, ir mediniai laip-
tai girgždėjo, kai Džeinė su Frostu jais lipo. Pasiekus antrą aukštą,
durys prasivėrė, ir Džeinė spėjo pastebėti ankštą butą, iš kurio smal-
siomis akimis dairėsi dvi mergaitės. Jaunesnioji buvo tokio pat am-
žiaus kaip ir Džeinės dukra Regina, Džeinė stabtelėjusi nusišypsojo
jai ir tyliai pasisveikino.

Tą pačią akimirką mažoji dingo moters glėbyje, ir durys užsi-
trenkė.

— Matyt, mes esame tie dideli blogieji nepažįstamieji, — tarė
Frostas.

Jie lipo toliau. Iš ketvirto aukšto ant stogo vedė siauri laipteliai.
Durys buvo neužrakintos, bet kai jie jas atidarė, veriamai sucypė.

Jie žengė į priešaušrio tamsą, tirpdomą tik išskydusio miesto
žibintų spindesio. Pašvietusi prožektoriumi, Džeinė pamatė plasti-

kinį staliuką ir kėdes, prieskoninių žolelių lovelius. Ant nusvirusios virvės it vaiduokliai vėjyje plevėsavo skalbiniai. Pro plazdenančias paklodes ji pastebėjo dar kažką gulintį palei stogo kraštą, už tos skalbinių užuolaidos.

Netardami nė žodžio, jiedu su Frostu tuoj pat išsitraukė popierinius antbačius ir pasilenkę užsimovė juos. Tik tada nėrė po kada ruojančiomis paklodėmis to daikto link, girgždindami toliu dengtą stogą.

Akimirką abu tylėdami stovėjo nukreipę prožektorių spindulius į sustingusio kraujo klaną. Į tai, kas gulėjo tame klane.

— Regis, radome ir kūną, — ištarė Frostas.